

УДК 340. 347.122:61

DOI: 10.33663/1563-3349-2021-89-23

С. Д. ГУСАРЄВ
О. О. СТАРИЦЬКА

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Проаналізовано міжнародно-правові акти та національне законодавство щодо проблематики одержання медичної допомоги. Доведено, що поняття «медична допомога» та «медична послуга» є різними, однак за змістовним наповненням є взаємодоповнюючими. Складовими системи правового регулювання надання медичної допомоги є такі компоненти, як: суб'єктний склад (надавачем медичної допомоги є професійні медичні працівники, а у випадку екстреної медичної допомоги ще й особи, які відповідно до службових обов'язків мають володіти практичними навичками надання домедичної допомоги, натомість отримуваним завжди є пацієнт); оплатність (залежно від суб'єкта отримання медична допомога може бути як платною, так і безплатною); фінансова гарантованість (є фінансово гарантованою з боку держави, окрім деяких випадків та у разі наявності медичного страхування).

Ключові слова: медична допомога, елементи правового регулювання, система охорони здоров'я, фінансове забезпечення.

Husariev Stanislav, Starytska Olha. Legal regulation for medical care provision in Ukraine

In the process of any human right exercising there is always an issue related to quality of received service or care especially in the healthcare sector. That is why human physical existence may be substantially influenced by high-quality medical service. During the research we analyzed applicable legislation which contains medical care and service definitions and peculiarities of its system of legal regulation. According to the results of regulatory framework analysis we can state that definitions «medical care» and «medical service» are mutually reinforcing as medical care comprises relevant procedures. There are such

© ГУСАРЄВ Станіслав Дмитрович – доктор юридичних наук, професор, перший проректор Національної академії внутрішніх справ, Заслужений юрист України; ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-8568-3362>; e-mail: gusarevs1@ukr.net

© СТАРИЦЬКА Ольга Олексіївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри теорії держави та права Національної академії внутрішніх справ; ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-5237-5889>; e-mail: ostar0811@gmail.com

components of the legal regulation system for the provision of medical care as: subjective composition (professional medical staff will always be the provider; in case of emergency cases – persons whose duty is to provide primary medical care as part of their activity; instead, the recipient is always be the patient); payment (regarding the subject – free of charge or paid); financial guarantee (is guaranteed by the state except special cases and if medical insurance program is selected).

Key words: *medical care, components of the legal regulation, healthcare system, financial support.*

Останнім часом, у зв'язку із втіленням цілої низки медико-організаційних новацій, питання якісного медичного обслуговування населення постало досить гостро. Зокрема, медична реформа передбачає зміни у сфері первинної ланки (запроваджено інститут сімейного лікаря), рефінансування закладів медичного фонду залежно від спеціальності їх безпосередньої діяльності, патронат новонароджених та породіль, запровадження програми «Доступні ліки» тощо. Наразі вже відбулося розмежування повноважень між закладами надання невідкладної (екстреної) та інших видів медичної допомоги, розширилася сфера діяльності приватних медичних закладів, змінився порядок отримання профілактичних заходів медичного характеру, запроваджено електронні рецепти виписки лікарських засобів. Це спонукає до аналізу таких понять, як «медична допомога» та «медична послуга», їх співвідношення та змістовного наповнення, визначення статусу суб'єктів їх реалізації та гарантування, осмислення оптимальних шляхів удосконалення як системи охорони здоров'я, так і її окремих складових, зокрема надання платних послуг та безоплатної медичної допомоги.

Наукова проблематика правового регулювання суспільних відносин у медичній сфері не є новою для теоретичного правознавства, враховуючи наявність фундаментальних розвідок представників правової та медичної науки, роль яких є очевидною при вирішенні питань інституціоналізації національного законодавства, його відповідності тенденціям, що відбуваються у галузі медицини, ефективності застосування тощо.

У працях Ю.І. Губського, В.Г. Сердюка, А.В. Царенка, О.І. Якименка, О.О. Скрипника, Л.Л. Солопа, О.А. Коноваленка, М.О. Винницької, О.Є. Ходора, І.М. Паробецької, В.М. Гринаша, В.О. Жаховського, В.Г. Лівінського та інших учених, які досліджу-

вали розвиток права у медичній сфері, акцент робиться не тільки на рівнях правового регулювання (міжнародний, національний, законодавчий, підзаконний), створенні єдиного медичного простору, покращенні послуг для сільських мешканців, зміцненні матеріально-технічної бази або на інноваційних факторах розвитку правового регулювання (репродукція, клонування, трансплантація), особливостях регулювання екстреної медичної допомоги для хворих на COVID-19, а й на інших важливих аспектах розвитку медичної галузі права як комплексного утворення. Водночас необхідно звернути увагу на недостатність публікацій, які містять нормативний контекст термінологічних інтерпретацій, у тому числі щодо такого фундаментального поняття, як «медична допомога», що і зумовило звернення до обраної проблематики.

Саме тому метою статті є аналіз нормативно-правової бази щодо врегулювання надання медичної допомоги в Україні.

Перед тим, як перейти до аналізу вітчизняної нормативної складової забезпечення та реалізації медичної допомоги, варто здійснити аналіз міжнародних нормативно-правових актів. Відтак, розглянувши низку документів присвячених цьому питанню, можемо констатувати, що у них відсутнє будь-яке визначення поняття «медична допомога», однак наявні відповідні положення щодо визнання такого права особи. Наприклад, відповідно до п. d ч. 2 ст. 12 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права (1966 р.) держави мають вжити заходів щодо створення умов, які б забезпечували всім (кожній людині) медичну допомогу і медичний догляд у разі хвороби [1].

У п. b ч. 2 ст. 24 Конвенції про права дитини (1989 р.) закріплено, що держави-учасниці цього документа зобов'язані дотримуватися заходів щодо забезпечення надання необхідної медичної допомоги та охорони здоров'я всіх дітей, з першочерговою увагою до розвитку первинної медико-санітарної допомоги [2]. Також у п. 13 ч. 1 Європейської соціальної хартії (1996) гарантовано право кожної малозабезпеченої людини на медичну допомогу, а у ст. 13 передбачені відповідні заходи забезпечення [3].

При цьому варто акцентувати увагу на положеннях Європейської конвенції про соціальну та медичну допомогу та Протокол до неї (ETS N 14) (1953), в яких містяться положення про співпрацю між державами-членами Ради Європи у різних сферах, у тому

числі медичної допомоги. Також під цим терміном пропонується розуміти стосовно кожної договірної сторони всю допомогу, гарантовану за чинними законами та постановами на будь-якій частині її території, за якими особам, котрі не мають достатніх джерел існування, надаються засоби існування та догляд, необхідний за їх станом здоров'я, інший, ніж пенсії, що сплачуються з фондів, створених за рахунок роботодавця без внесків працівників, та допомога, що сплачується за тілесні ушкодження, отримані внаслідок війни під час перебування в іноземній окупації [4, ст. 2]. Однак особливістю цього документа є те, що він поширює свою дію виключно на держави Ради Європи.

У законодавстві України декілька нормативно-правових актів містять визначення медичної допомоги. По-перше, у Постанові Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 955 «Про затвердження Програми подання громадянам гарантованої державою безоплатної медичної допомоги» (далі – Постанова КМУ) зазначено, що «медична допомога – це вид діяльності, який включає комплекс заходів, спрямованих на оздоровлення та лікування пацієнтів у стані, що на момент її надання загрожує життю, здоров'ю і працездатності, та здійснюється професійно підготовленими працівниками, які мають на це право відповідно до законодавства» [5].

По-друге, відповідно до Наказу Служби зовнішньої розвідки від 29.07.2014 № 246 «Про затвердження Інструкції про організацію медичного забезпечення у Службі зовнішньої розвідки України» (далі – Наказ СЗР), «медична допомога – діяльність професійно підготовлених медичних працівників, спрямована на профілактику, діагностику, лікування та реабілітацію у зв'язку з хворобами, травмами, отруєннями і патологічними станами, а також у зв'язку з вагітністю та пологами» [6]. Таке ж визначення міститься і у Законі України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19 листопада 1992 р. № 2801-ХІІ (далі – ЗУ «Основи законодавства України про охорону здоров'я»).

Отже, у Наказі СЗР та ЗУ «Основи законодавства України про охорону здоров'я» більш детально визначено цей термін на відміну від Постанови КМУ, де відсутні процедури профілактики та реабілітації, а саме визначення є вужчим за змістом і часом надання, оскільки передбачає безпосередньо надання такої допомоги під час критичного стану особи. Також дещо спірним є визначення

суб'єкта надання таких послуг, оскільки «...професійно підготовленими працівниками, які мають на це право відповідно до законодавства», не обов'язково можуть бути лікарі, а, наприклад, поліцейські (відповідно до п. 14 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію») [7]. При цьому навряд чи така особа зможе професійно здійснити оздоровчі або лікувальні комплексні заходи, які, до того ж, мають бути тривалими у часі. Скоріше такі працівники зможуть надати екстрену медичну допомогу, що дасть можливість забезпечити життя та здоров'я особи до прибуття медиків, створити належні умови для подальшого відновлення стану здоров'я.

Окремо слід вказати, що у законодавстві України є суміжне поняття «медична послуга», яке правники інколи ототожнюють із медичною допомогою. Відповідне визначення дефініції «медична послуга» у вітчизняному законодавстві міститься лише у ЗУ «Основи законодавства України про охорону здоров'я»: «послуга з медичного обслуговування населення (медична послуга) – послуга, що надається пацієнту закладом охорони здоров'я або фізичною особою-підприємцем, яка зареєстрована та одержала в установленому законом порядку ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики, та оплачується її замовником [8].

Відтак на відміну від терміна «медична допомога» у цьому визначенні не вказано такі ознаки: 1) професійність; 2) кваліфікованість праці; 3) перелік самих послуг та випадки їх надання, що є суттєвими та відмінними характеристиками цього явища.

Переходячи до детального осмислення правового регулювання надання медичної допомоги в Україні, варто звернути увагу на такі його складові, як зміст, суб'єктний склад, наявність оплати та гарантованість.

Здійснюючи тлумачення медичної допомоги за критерієм змісту, виявляємо, що до переліку видів медичної допомоги законодавець відносить:

– екстрену (невідкладні організаційні, діагностичні та лікувальні заходи, спрямовані на врятування і збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я) [8, ст. 33];

– первинну (динамічне спостереження за станом здоров'я пацієнтів; діагностика та лікування найбільш поширених хвороб, травм, отруень, патологічних, фізіологічних (під час вагітності)

станів; надання в межах первинної медичної допомоги невідкладної медичної допомоги у разі розладу фізичного чи психічного здоров'я пацієнтам; направлення відповідно до медичних показань пацієнтів, які не потребують екстреної медичної допомоги, для надання їм вторинної (спеціалізованої) або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги; взаємодія з надавачами вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги; проведення обов'язкових медичних втручань щодо пацієнтів з наявними факторами ризику розвитку окремих захворювань; проведення профілактичних втручань (вакцинація, надсилання інформації щодо інфекційних захворювань, проведення епідеміологічних обстежень поодиноких випадків інфекційних хвороб); надання консультативної допомоги; динамічне спостереження за неускладненою вагітністю; здійснення медичного спостереження за здоровою дитиною; надання окремих послуг паліативної допомоги пацієнтам усіх вікових категорій та направлення таких пацієнтів для надання їм паліативної допомоги в обсязі, що виходить за межі первинної медичної допомоги; призначення лікарських засобів та медичних виробів, технічних засобів медичної реабілітації та деякі інші послуги організаційно-управлінського характеру) [9];

– спеціалізовану (надається в амбулаторних або стаціонарних умовах лікарями відповідної спеціалізації (крім лікарів загальної практики – сімейних лікарів) у плановому порядку або в екстрених випадках і передбачає надання консультації, проведення діагностики, лікування, реабілітації та профілактики хвороб, травм, отруєнь, патологічних і фізіологічних (під час вагітності та пологів) станів; направлення пацієнта відповідно до медичних показань для надання вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги з іншої спеціалізації або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги) [8, ст. 352];

– високоспеціалізовану (надається в амбулаторних або стаціонарних умовах в плановому порядку або екстрених випадках і передбачає надання консультації, проведення діагностики, лікування хвороб, травм, отруєнь, патологічних станів, ведення фізіологічних та патологічних станів (при вагітності та пологах) із застосуванням високотехнологічного обладнання та/або високоспеціалізованих медичних процедур високої складності; направлення пацієнта

для надання вторинної (спеціалізованої) допомоги або третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги з іншої спеціалізації) [8, ст. 35-3];

– паліативну [10] (комплекс заходів, спрямованих на поліпшення якості життя пацієнта і членів їхніх родин, запобігання та полегшення фізичних та емоційних страждань пацієнта, шляхом раннього виявлення і діагностування симптомів болю та розладів життєдіяльності, проведення адекватних лікувальних заходів, симптоматичної терапії та догляду, надання психологічної, соціальної, духовної підтримки або медико-психологічної реабілітації, незалежно від захворювання, віку, соціального статусу, національності, релігійних та політичних переконань, місця проживання пацієнта тощо) [11, Р. 1].

Однак, використовуючи системно-структурний та порівняльний методи на основі дослідження низки нормативно-правових актів, ми виявили, що подекуди правотворці здійснюють підміну одного поняття іншим, а саме: медичної допомоги і медичної послуги. У зв'язку з цим виникає необхідність ототожнення змісту нормативно закріплених понять, здійснення їх додаткового тлумачення. Так, Основами законодавства України про охорону здоров'я передбачено надання спеціалізованої медичної допомоги як її окремого виду, що включає надання консультацій та проведення діагностики [8]. Водночас Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах» закріплено аналогічні види медичної послуги, зокрема діагностика, профілактика, лікування та консультування тощо [12].

Ішим структурним елементом правового регулювання, яке потребує відповідного уточнення, є суб'єкти надання медичної допомоги. Відтак на основі проведеного аналізу національних нормативних актів можна констатувати, що медичну допомогу мають право надавати професійні медичні працівники, рятувальники аварійно-рятувальних служб, працівники державної пожежної охорони, поліцейські, службовими обов'язками повинні володіти практичними навичками надання домедичної допомоги, фармацевтичні працівники, провідники пасажирських вагонів, бортпровідники та інші особи, які не мають медичної освіти, але за своїми повноваженнями мають їх надавати [13, ст. 12].

Актуальним є питання і про одержувачів такої допомоги, тобто пацієнтів. Законодавством гарантовано, що отримання медичної допомоги громадянами України, іноземцями, особами без громадянства, які постійно проживають на території України, та особами, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту, здійснюється за рахунок Державного бюджету України, тобто є безоплатними. Що ж до іноземців або осіб без громадянства, що тимчасово перебувають на території України, медична допомога є оплатною, тобто після надання екстреної медичної допомоги такі особи мають компенсувати затратені на їх лікування та оздоровлення кошти із Державного бюджету [14].

Не менш важливим є також критерій фінансової гарантованості як складової нормативного регулювання. У Законі України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» зазначено, що «програма медичних гарантій затверджується Верховною Радою України у складі закону про Державний бюджет України на відповідний рік». Таким чином, кожен рік держава встановлює перелік відповідних видів діяльності, оплатність яких здійснюється за рахунок Державного бюджету. Якщо ж особа бажає отримати медичну допомогу, не гарантовану бюджетом, то може задовольнити потребу власним коштом або з урахуванням компенсаційних витрат системи медичного страхування.

Отже, на основі проведеного аналізу міжнародних нормативно-правових актів можемо констатувати відсутність чіткого визначення поняття «медична допомога». У вітчизняних нормативно-правових документах є декілька варіантів цього терміна, що за своїм змістовним наповненням мають деякі розбіжності.

Досліджуваний тип допомоги має декілька видів, які є різними за своїм змістовним наповненням.

Ще одним структурним елементом правового регулювання було обрано суб'єктний склад, відповідно до якого надавачами медичної допомоги будуть кваліфіковані професійні медичні працівники та особи, на яких покладено службовий обов'язок щодо надання екстреної допомоги. Що ж до одержувача послуг, як структурного компонента системи правового регулювання, то ним завжди буде конкретна людина у статусі пацієнта.

Аналіз видової характеристики пацієнтів свідчать, що при наданні медичної допомоги ще одним елементом системи є оплат-

ність. При отриманні медичної допомоги особи, які постійно проживають на території держави, отримують її безкоштовно, а особи, які перебувають тимчасово та іноземці – на платній основі.

Наступним компонентом є фінансова гарантованість, що полягає у державній підтримці щодо отримання медичної допомоги. При цьому гарантії такого роду особа може створити і самостійно шляхом індивідуальної оплати чи компенсування через систему медичного страхування.

1. Про економічні, соціальні і культурні права: Міжнародний пакт від 16.12. 1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042. 2. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021. 3. Європейська соціальна хартія від 03.05.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062. 4. Про затвердження Інструкції про організацію медичного забезпечення у Службі зовнішньої розвідки України: Наказ Служби зовнішньої розвідки від 29.07.2014 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0953-14/ed20150814#n19>. 5. Про затвердження Програми подання громадянам гарантованої державою безоплатної медичної допомоги: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/955-2002-%D0%BF/ed20020711/find?text=CC%E5%E4%E8%F7%ED%E0+%E4%EE%EF%EE%EE%E3%E0>. 6. Європейська конвенція про соціальну та медичну допомогу та Протокол до неї (ETS N 14) від 11.12.1953 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_649. 7. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>. 8. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>. 9. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>; Про затвердження Порядку надання первинної медичної допомоги: Наказ МОЗ України від 19.03.2018 р. URL: https://moz.gov.ua/uploads/0/4207-dn_20180319_504.pdf#page=3. 10. Основи законодавства України про охорону здоров'я: Закон України від 19.11.1992 р. Ст. 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>; Про організацію паліативної допомоги в Україні: Наказ МОЗ України від 21.01.2013 № 41. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0229-13#n16>. 11. Про організацію паліативної та хоспісної допомоги: Наказ МОЗ України від 31.10.2011 № 733. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0733282-11>. 12. Про затвердження переліку платних послуг, які надаються в державних і комунальних закладах охорони здоров'я та вищих медичних навчальних закладах: Постанова Кабінету міністрів України від 17.09.1996 № 1138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1138-96-%D0%BF>. 13. Про екстрену медичну допомогу: Закон України від 05.07.2012. Ст. 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

show/5081-17. **14.** Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення: Закон України від 12.10.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>.

References:

1. Pro ekonomichni, sotsialni i kulturni prava: Mizhnarodnyi pakt vid 16.12.1966. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042. **2.** Konventsiia pro prava dytyny vid 20.11.1989. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021. **3.** Ievropeiska sotsialna khartiia vid 03.05.1996. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_062. **4.** Pro zatverdzhennia Instruksii pro orhanizatsiiu medychnoho zabezpechennia u Sluzhbi zovnishnoi rozvidky Ukrainy: Nakaz Sluzhby zovnishnoi rozvidky vid 29.07.2014 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0953-14/ed20150814#n19>. **5.** Pro zatverdzhennia Prohramy podannia hromadianam harantovanoi derzhavoiu bezoplatnoi medychnoi dopomohy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 11.07.2002 № 955. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/955-2002-%D0%BF/ed20020711/find?text=CC%E5%E4%E8%F7%ED%E0+%E4%EE%EF%EE%EC%EE%E3%E0>. **6.** Ievropeiska konventsiia pro sotsialnu ta medychnu dopomohu ta Protokol do nei (ETS N 14) vid 11.12.1953. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_649. **7.** Pro Natsionalnu politsiiu: Zakon Ukrainy vid 02.07.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>. **8.** Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia: Zakon Ukrainy vid 19.11.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>. **9.** Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia: Zakon Ukrainy vid 19.11.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>; Pro zatverdzhennia Poriadku nadannia pervynnoi medychnoi dopomohy: Nakaz MOZ Ukrainy vid 19.03.2018. URL: https://moz.gov.ua/uploads/0/4207-dn_20180319_504.pdf#page=3. **10.** Osnovy zakonodavstva Ukrainy pro okhoronu zdorovia: Zakon Ukrainy vid 19.11.1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>; Pro orhanizatsiiu paliatyvnoi dopomohy v Ukraini: Nakaz MOZ Ukrainy vid 21.01.2013 № 41. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0229-13#n16>. **11.** Pro orhanizatsiiu paliatyvnoi ta khospisnoi dopomohy: Nakaz MOZ Ukrainy vid 31.10.2011 № 733. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0733282-11>. **12.** Pro zatverdzhennia pereliku platnykh posluh, yaki nadaiutsia v derzhavnykh i komunalnykh zakladakh okhorony zdorovia ta vyshchykh medychnykh navchalnykh zakladakh: Postanova Kabinetu ministriv Ukrainy vid 17.09.1996 № 1138. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1138-96-%D0%BF>. **13.** Pro ekstrenu medychnu dopomohu: Zakon Ukrainy vid 05.07.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5081-17>. **14.** Pro derzhavni finansovi harantii medychnoho obsluhovuvannia naseleennia: Zakon Ukrainy vid 12.10.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>.

Husariev Stanislav, Starytska Olha. Legal regulation for medical care provision in Ukraine

In the process of any human right exercising there is always an issue related to quality of received service or care especially in the healthcare sector. That is why human physical existence may be substantially influenced by high-quality medical service. Authors analyzed international and ukrainian legislation that regulates provision of medical care.

Therefore, the analysis revealed that most international acts does not contain a clear legal provision on the definition of «medical care». Instead, in the provisions of European Convention on Social and Medical Assistance and its Protocols (ETS N 14) (1953) under this term it is offered to understand means in relation to each Contracting Party all assistance granted under the laws and regulations in force in any part of its territory under which persons without sufficient resources are granted means of subsistence and the care necessitated by their condition, other than non-contributory pensions and benefits paid in respect of war injuries due to foreign occupation. However, this document applies only to the states of the Council of Europe and can be used in the other countries, as Ukraine.

In the process of studying the source base ware used such methods as: analysis, interpretation, hermeneutics, systemic-structural.

Nowadays in the current legislation of Ukraine there are several definitions of «medical care». Under the analyzed of meanings of such definitions, we can see that in the Order of the Foreign Intelligence Service and the Law of Ukraine «Fundamentals of the Legislation of Ukraine on Health Care» provide a more detailed definition of this term in contrast to the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine. Especially we must specify that in the last act (the Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine) there are no procedures for prevention and rehabilitation, namely the definition is narrower in content and time of provision, as it involves the direct provision of such assistance during a critical condition of the person.

During the research we analyzed applicable Ukrainian legislation which contains medical care and service definitions and peculiarities of its system of legal regulation. According to the results of regulatory framework analysis we can state that definitions «medical care» and «medical service» are mutually reinforcing as medical care comprises relevant procedures. There are such components of the legal regulation system for the provision of medical care as: subjective composition (professional medical staff will always be the provider, in case of emergency cases – persons whose duty is to provide primary medical care as part of their activity; instead, the recipient is always be the patient); payment (regarding the subject – free of charge or paid); financial guarantee (is guaranteed by the state except special cases and if medical insurance program is selected).

Key words: medical care, components of the legal regulation, healthcare system, financial support.